

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

SOTSIAALMINISTEERIUM

Tegusama
elu kodud

Pikaajalise rehabilitatsiooniteenuse osutamine kohtumääruse alusel teenusele suunatud raske ja püsiva psüühikahäirega lastele Imastu Kool-Kodus (Teenus II)

Ülle Keinaste

Kohtumäärusega ööpäevaringne erihoolekandeteenus alaealistele

- Teenus on lastele, kelle psüühilise seisundiga kaasnevad häired ei võimalda lapsel toime tulla igapäevaeluga, käia tava- või erikoolis ning laps vajab pidevat järelevalvet.
- Teenusele suunatud lastel võib esineda ennast- või teisi inimesi kahjustav käitumine.
- Teenus on lastele vanuses 12-17 a.

Kohtumäärusega ööpäevaringne erihoolekandeteenus alaealistele

- Teenusele paigutatud laps saab teenust tahtevastaselt, on teenuseosutaja järelevalve all ning ei saa teenuseosutaja territooriumilt ilma saatjata lahkuda.
- Laps viibib teenusel kuni kohtumääruses sätestatud aja lõpuni.
- Kohus võib teenuse ennetähtaegselt lõpetada kas lapse seadusliku esindaja või teenuseosutaja taotlusel kogu kohtumääruse perioodi jooksul.

Teenuse saamislugu

- Märts 2012: suunati esimesed alaealised kohtumäärusega teenusele.
- Detsember 2012: Hollandis VIC (*very intensive care*) kodudega tutvumine.
- Jaanuar-august 2013: läbirääkimised koolitajatega MTÜ Hoolekande Ekspertiisi- ja Nõustamiskeskusest (HENK) ja Hollandi käitumisterapeutide Rini Blankers´i ja Cees Hage`ga (Blankers&Hage) ning teenuse keskkonna välja mõtlemine.

Teenuse saamislugu

- September - november 2013: teenuse keskkonna ettevalmistamine, töötajate ettevalmistamine ja koolitamine.
- 3.detsember 2013: alustati teenusega Imastu Kool-Kodus.
- Märts 2014: liitumine Norra pilootprojektiga „Pikaajalise rehabilitatsiooniteenuse loomine raske ja püsiva psüühikahäirega lastele”.

Teenusele suunamine

- Suunamise protsessi saab alata lapse seaduslik esindaja.
- Kui kohus leiab, et laps vajab paigutamist ööpäevaringsele erihooaldusteenusele kohtumääruse alusel, siis väljastatakse vastavasisuline kohtumäärus.
- Sotsiaalkindlustusamet väljastab suunamisotsuse ööpäevaringsele erihooaldusteenusele kohtumääruse alusel.

Teenusele saamiseks vajalikud dokumendid

- Sotsiaalkindlustusameti suunamisotsus
- Kohtumäärus
- Psühhiaatri soovituslik raviplaan
- Õppe nõustamiskomisjoni soovitus
- Lapse puude raskusastme tuvastamise otsus
- Rehabilitatsiooniplaan

Laste toetamine/abistamine

- Käesoleval ajal on kohtumäärusega ööpäevaringsel erihoolekandeteenusel koos nii intellektipuudega kui normintellektiga lapsed.
- Laste teenusele sattumise peamine põhjus on ühine - nende probleemne käitumine.
- Laste abistamisel lähtume probleemse käitumise konstruktiivsest käsitlesest.

Laste toetamine/abistamine

- Sekkumisvõtted tulenevad normaliseerumisprintsibiist.
- Lapse päev ehitatakse üles nii normaalseks kui võimalik, kujundatakse eakohane päevastruktuur ja tunnustatakse neid olukordi, milles laps hästi käitub.
- Me ei keskendu lapse probleemidele, vaid positiivsele käitumisele.

Elukeskkond

- Võimalikult peresarnased tingimused
- Pererühmas kuus last, igaühel neist omaette tuba
- Struktureeritud päev ja tegevused
- Iga lapsel individuaalne tegevusplaan
- Igal lapsel individuaalne päevaplaan
- Igal lapsel preemiatabel
- Lapsi juhendab 8 liikmeline tegevusjuhendajate meeskond (päeval korraga 2 ja öösel üks tegevusjuhendaja)
- Igal lapsel tegevusjuhendajate hulgast tugiisik
- Tööpäevadel pererühmas kohal ka sotsiaaltöötaja
- Tegutsetakse üheskoos, kasutades 100% meetodit

Õppekeskkond

- Lapsed õpivad põhikooli riikliku õppekava alusel vastavalt nõustamiskomisjoni soovitusel lihtsustatud (LÕK) õppekava või toimetulekuõppekava alusel.
- Õppevorm on ühele õpilasele keskendunud õpe või koduõpe.
- Lapsed on oma kodukooli (LÕK lapsed) või Mihkli Kooli (toimetulekuõppe lapsed) nimekirjas.
- Õppetöö toimub teenusepakkuja juures selleks kohandatud klassiruumis.
- Lapsi õpetavad Mihkli Kooli, Tapa Gümnaasiumi, Roosna-Alliku Põhikooli õpetajad.

Teraapiakeskkond

- Kõik teenusel olevad lapsed saavad psühhiaatri, medõe ja sotsiaaltöötaja teenust.
- Rehabilitatsioonimeeskonna soovitusel, tulenevalt lapse individuaalsetest vajadustest, saavad lapsed psühholoogi, tegevusterapeudi, füsioterapeudi, logopeedi teenust.
- Lisaks käivad lapsed erinevates huvitegevustes kool-kodu päevakeskuse kunsti-, käsitöö-, savitöö-, muusika- või kehakultuuritoas ja saalis.

Teraapiakeskkond

- Võimalus käia rahvatantsuringis.
- Lapsed võtavad osa kool-kodu ühisüritustest.
- Lapsed käivad hobutegevustes.
- Laste kasutada on tajudetuba ja mullivann.
- Suvel võimalus käia mererannas, talvel Kadrina ujulas.
- Jalutuskäikudeks ja piknikute korraldamiseks kool-kodu ümbruse männik ja mõisapark.

Teraapiakeskkond

- Teraapiad ja huvitegevusi viivad läbi rehabilitatsioonimeeskonna spetsialistid, kool-kodu päevakeskuse tegevusjuhendajad ja pererühma tegevusjuhendajad.
- Lapsi saadavad tegevustes vajadusel tugiisik või pererühma tegevusjuhendajad.

Teenuse eesmärkide ja lapse arengudünaamika dokumenteerimine

- Rehabilitatsiooniplaan
- Lapse profiilikirjeldus
- Individuaalne tegevusplaan
- Kokkulepped/preemiatabel
- Pererühma kalenderplaan
- Rehabilitatsioonimeeskonna protokollid
- Teenuselt lahkudes kokkuvõtte eesmärkide täitmise kohta

Teenusel olevate laste rehabiliteerimisprotsessis osalevad inimesed

- 8 pererühma tegevusjuhendajat/tugiisikut
- Pererühma tööd koordineeriv ja tegevusjuhendajaid juhendav vanemtegevusjuhendaja
- 9 rehabilitatsioonimeeskonna liiget (psühhiaater, psühholoog, medõde, 2 sotsiaaltöötajat, 2 tegevusterapeuti, füsioterapeut, logopeed)
- 3 päevakeskuse tegevusjuhendajat

Teenusel olevate laste rehabiliteerimisprotsessis osalevad inimesed

- 2 nõustamiseeksperti HENK-ist
- 2 käitumisterapeut/eksperti Hollandist
- 10 õpetajat
- Perearst

Mõtlemise/murekohad

- Teenusel koos nii intellektipuudega kui normintellektiga lapsed.
- Õppetöö korraldamisega seotud probleemid.

Täna kuulamast!